

اصل جمع :

اگر عملی به n_1 طریق و عمل دیگری به n_2 طریق قابل انجام باشند و انجام همزمان این دو عمل ، غیرممکن باشد ، تعداد حالات وقوع عمل اول یا عمل دوم برابر است با $n_1 + n_2$. مثلاً اگر هشت پیراهن آبی و ۱۲ پیراهن قرمز داشته باشیم به ۲۰ حالت می‌توانیم پیراهن بپوشیم.

اصل ضرب:

اگر عملی به n_1 طریق و عمل دیگری به n_2 طریق قابل انجام باشد، به فرض آنکه وقوع این اعمال بر یکدیگر تأثیری نداشته باشد تعداد حالات انجام همزمان این دو عمل برابر است با $n_1 \times n_2$. مثلاً اگر ۵ پیراهن و ۴ شلوار داشته باشیم به ۲۰ طریق می‌توان لباس پوشید.

جایگشت n شیء متمایز :

حالات مختلف قرار گرفتن n شیء متمایز در کنار یکدیگر را جایگشت آن n شیء می‌نامند. مرسوم است که تعداد حالات جابه‌جاشدن n شیء در یک ردیف را جایگشت آن n شیء می‌نامند. مثلاً جایگشت سه حرف a, b, c عبارت است از

$abc, acb, bac, bca, cab, cba$

قضیه : جایگشت n شیء متمایز که در یک ردیف قرار گرفته باشند برابر است با: $n!$

مثال: با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶ به چند طریق می توان اعداد هفت رقمی بدون ارقام تکراری نوشت به طوری که زوج باشد؟

حل:

$$\left. \begin{array}{ccccccc}
 \underline{6} & \underline{5} & \underline{4} & \underline{3} & \underline{2} & \underline{1} & \underline{1} \\
 \underline{5} & \underline{5} & \underline{4} & \underline{3} & \underline{2} & \underline{1} & \underline{0} \\
 & & & & & & \underline{3} \\
 & & & & & & \underline{2} \\
 & & & & & & \underline{4} \\
 & & & & & & \underline{6}
 \end{array} \right\} \rightarrow \text{جواب} = 6! + 5 \times 5!$$

مثال : جواب مثال قبلی با ارقام تکراری؟

حل:

$$\begin{array}{ccccccccc} \underline{6} & \underline{7} & \underline{7} & \underline{7} & \underline{7} & \underline{7} & \underline{4} & \rightarrow & \text{جواب} = 6 \times 7^5 \times 4 \\ & & & & & & \begin{array}{c} 0 \\ 2 \\ 4 \\ 6 \end{array} & & \end{array}$$

در این حالت چون امکان تکرار وجود دارد، به دو حالت کردن مسأله نیاز نیست.